

ZESZYTY UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Lipiec 2014

ISSN 1734-4980

Wyjaśnienia – interpretacje – praktyka

w numerze m.in.:

SKŁADKI NA FP I FGŚP

ZA ZLECENIOBIORCĘ Osoba prowadząca jednoosobowo działalność gospodarczą, która jest jednocześnie zleceniobiorcą nie opłaca za zleceniobiorcę składki tylko na jeden fundusz pozaubezpieczeniowy – na Fundusz Pracy. Jeśli jednak przedsiębiorca zatrudnia i pracowników i zleceniobiorców, musi zapłacić składki na FP za osoby wykonujące umowy zlecenia. Inaczej jest z obowiązkiem opłacania należności na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. **3**

SPŁATA ZALEGŁOŚCI Z TYTUŁU

SKŁADEK Należności opłacone przez płatnika za konkretny okres rozliczeniowy, wskazany w prawidłowo wypełnionej dokumentacji płatniczej, powinny być zaewidencjonowane przez ZUS jako wpłaty za ten okres, niezależnie od innych zadłużeń. **4**

CHOROBA W TRAKCIE SKRÓCONEGO OKRESU

WYPOWIEDZENIA Pracodawca może wypowiedzieć pracownikowi umowę o pracę zawartą na czas nieokreślony z powodu ogłoszenia upadłości lub likwidacji firmy albo z innych przyczyn nie dotyczących pracowników, i skrócić 3-miesięczny okres wypowiedzenia do 1 miesiąca. Za pozostałą część wypowiedzenia pracownikowi przysługuje wówczas odszkodowanie. Pobieranie odszkodowania nie pozbawia pracownika prawa do świadczeń chorobowych **6–7**

Pracodawca może zlecić kontrolę ZUS ZLA firmie zewnętrznej

Kontrole prawidłowości wykorzystywania zwolnień lekarskich od pracy mogą przeprowadzać pracodawcy (płatnicy składek), którzy zgłaszają do ubezpieczenia chorobowego powyżej 20 ubezpieczonych. Może też je przeprowadzić ZUS – jeśli wniosek o to złoży mniejszy pracodawca, który sam nie jest upoważniony do takiej weryfikacji prawidłowości wykorzystywania zwolnienia lekarskiego przez swoich pracowników. Firma może też powierzyć zewnętrznemu podmiotowi kontrolę właściwego wykorzystywania przez pracownika ZUS ZLA.

Obowiązujące przepisy nie wskazują stosunku prawnego, jaki powinien łączyć osobę kontrolującą z płatnikiem składek. Nie wykluczają też możliwości przeprowadzenia kontroli przez osobę niezwiązaną stosunkiem prawnym bezpośrednio z płatnikiem, np. przez pracownika podmiotu, któremu płatnik powierzył dokonanie tej czynności. Odrębne od podstawy prawnej (w rozumieniu prawnopracowniczym lub cywilnoprawnym) wykonanie na rzecz płatnika czynności polegającej na przeprowadzeniu kontroli wykorzystywania zwolnienia lekarskiego są kwestie związane z umocowaniem do jej przeprowadzenia. Należy podkreślić, że upoważnienie osoby przeprowadzającej kontrolę musi pochodzić bezpośrednio od płatnika składek. Ponadto w przypadku powierzenia sprawdzenia chorującego pracownika podmiotowi zewnętrznemu – oprócz odpowiedniego upoważnienia – pracodawca musi zadbać, aby nie zostały naruszone przepisy o ochronie danych osobowych. Mimo że zleca firmie zewnętrznej weryfikację prawidłowości wykorzystywania zwolnienia chorobowego, nadal to on pozostaje administratorem danych osobowych swoich pracowników. Podmiot zewnętrzny może przetwarzać dane wyłącznie w celu i zakresie przewidzianym w umowie (art. 31 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych). Co trzeba podkreślić, w zakresie przestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych, podmiot, który pracodawca upoważnił do przeprowadzenia kontroli prawidłowości wykorzystywania zwolnienia lekarskiego, ponosi odpowiedzialność jak administrator danych (art. 31 ust. 3 ustawy o ochronie danych osobowych). Ponadto firma zewnętrzna, która sprawdza chorującego pracownika, nie ma możliwości jakiegokolwiek wykorzystania uzyskanych w ten sposób danych do własnych celów czy potrzeb.

Ważne

Firma specjalizująca się w weryfikacji prawidłowości wykorzystywania zwolnień lekarskich nie ma prawa pozyskiwać informacji od lekarza, u którego leczy się kontrolowany pracownik.

PODSTAWA PRAWNA:

art. 68 ust. 1 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jedn.: Dz.U. z 2014 r. poz. 159),

art. 13 i art. 14 ustawy z 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz.U. z 2012 r. poz. 159 ze zm.),

§ 8 rozporządzenia ministra pracy i polityki społecznej z 27 lipca 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu kontroli prawidłowości wykorzystywania zwolnień lekarskich od pracy oraz formalnej kontroli zaświadczeń lekarskich (Dz.U. nr 65, poz. 743 ze zm.),

art. 31, art. 36–39, art. 39a, ustawy z 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2002 r. nr 101, poz. 926 ze zm.).

■ Emilia Wawrzyszczuk

specjalista w zakresie prawa pracy i ubezpieczeń społecznych